

СТЕПАН МУЗИЧКА

У СИНЮ ДАЛЬ

(ПОЕЗІЇ З ДНІВ ПОЛОНУ)

РИМ 1986 СТ. ДЖОНС

СТЕПАН МУЗИЧКА

У СИНЮ ДАЛЬ

(ПОЕЗІЇ З ДНІВ ПОЛОНУ)

РИМ 1986 СТ. ДЖОНС

• •

•

Степан Музичка
ур. 3.12.1926
† 5. 9.1985

/Світлина зроблена в травні 1951 р./

Ця збірка потребує вступного слова. Зібрані в ній поезії мого покійного вже Брата Степана по-стали в полоні в Ріміні/Італія/ в роках 1946-1947 і в полоні в Англії – 1947-1948. Це, отже, поезії полоненого по великій війні, по страті мріяної волі своєї Батьківщини, з непевним майбутнім, з тугою за волею і бажанням вступити у праці і дії на виразний шлях життя.

В полоні в Ріміні було кількох поетів і їхні збірки появились ще в таборі, друкувались в таборових газетах. До того числа «поезій з Ріміні» долучую тепер збірку мого Брата. Вона належить до творчости наших «Дивізійників» в полоні. В часі свого вишколу і бойових дій «Дивізія» не могла створити щось в роді «Пресової Кватири», як це було в Усусусів в першій світовій війні. Мовчала її Муза під брязкіт зброї. Заговорила в полоні.

До Риму весною 1946 року прислав мені Степан з Ріміні кілька своїх віршів з неспівливою просьбою щось про них сказати. Я висловив мої критичні думки та уваги й заохотив його писати далше. По якомусь часі він знову просив мене, щоб написати йому щось про сонет і прислати зразок. Я вислав, що попало мені тоді під руку. Перестеріг його, що це вимоглива форма поезії і не легка.

Поезію Степан любив від шкільної лавки. Сонетами цікавився в рогатинській Вчительській Семінарії, до якої ходив перед своїм зголошенням до «Дивізії». Його вчителями української мови й літератури були проф. Микола Угрин-Безгрішний і проф. Василь Ратич. Захоплювався він також тодішнім директором тієї Семінарії др-ом Костем Кисілевським. Про них все згадував з великою вдячністю. Вони дали йому любов до поетичної мови і літератури, до чистоти мови, охоту до збирання і вживання рідкісних слів нашої мови. Їхній вплив бачу у віршах Степана. Проф. Угрин-Безгрішний – відомий член Пресової Кватири УСС і також «Дивізійник» – писав поезії, писав сонети і читав їх своїм учням. Звідти зацікавлення Степана сонетом і їхнє помітне число у збірці. Полон і його настрої дали свій стимул.

У «помертній течці» серед численних записок, начерків, споминів і фейлетонів, які залюбки пи-

сав Брат, найшов я ті розсіпані віршові спроби – його елегійні вірші з днів полону. Кілька з них були друковані, може деякі пропали.

Не міг я залишити знайдених віршів тільки для родинного архіву. Вони належать до іншої більшої спадщини. Спадщина дивізійної Музи невелика, але матиме своє місце в історії «Дивізії». Я справив, що було можливо, приготував до друку і враз з Родиною видаємо ці поезії. Нехай будуть вони спогадом про почуття і переживання молодих людей в часі їхнього полону по великій військовій невдачі, під блакитним італійським небом над Адріатиком і під захмареним без блакитної далі небом британського Альбйону.

На пам'ятку.

о. Іван Музичка

МИ ЙДЕМ ТЕРНИСТИМИ ШЛЯХАМИ

Ми йдем тернистими шляхами,
Почнімо, браття, піснь, співати!
Ставайте в лави всі, хто з нами,
Безстрашно волю здобувати!

Ми йдем тернистими шляхами,
Заплата – воля, за змагання!
Хоч буря звелася над нами,
Ми йдемо далі без вагання.

Ми йдем! Шляхи тверді, тернисті,
Нам промінь срібний волі сяє!
Крізь гори ті стрімкі, скелисті
Пройдем! Бо втоми в нас немає!

Шляхи тверді, сліди криваві,
За нами небо грізно тліє,
За правду йдемо ми у славі,
Сильні у вірі і в надії!

23.9.1946

ТУГА

Все спить. На небі зорі мерехтять ...
І море плеще без упину,
Мої думки у рідний край летять,
Стискає серце самотина.

Не сплю, думками ношу я себе
У тузі, десь по ріднім полі,
О, краю рідний, як люблю тебе
Отут за дротами, в неволі.

Не хочу спати і молюся я,
Дивлюсь на небо – сяють зорі,
Десь мати плаче бідная моя,
Страждає в злиднях і у горю.

Молюсь, а сльози котяться мені,
В моїх зітханнях тихо плачу,
Чому в неволі я? У чужині?
Чому літа так марно трачу?

Скінчив я вже молитву і уснув ...
У сні я рідний край лелівав,
Про дроти, тугу, чужину забув,
І вітер сльози з лица звів ...

3.10.1946

РАНОК

Збудився світ і встало сонце,
Прокинулось знова життя,
Полум'ям ярко вже засяло,
Настало ясне світло дня.

На землю впала сива мряка,
Осталось небо вже без хмар,
Погідне, тихе і мрійливе
На ньому сонце, мов той жар.

Воно горить, вогнем палає,
Проміння губляться в полях,
Роса сріблиста їх змиває
На цілоденний праці шлях.

10.10.1946

Я ЗНАЮ ЦЕ

Я знаю це, що вмеру,
Покину світ, життя
Й долину в даль німу,
У вічнеє буття.

Як ляжу спати я,
Не встану може більш,
Урветься так життя,
Настане темна ніч.

- - - - -

Могила ... темно там,
А я лежу мертвий,
Повитий вічним сном,
В могилі сам ... німий.

Я знаю це тепер,
Що хвиля ця прийде,
Сьогодні? Я не вмер!
На мене праця жде!

24.11.1946

НЕ ЗАПЛАЧУ

Я не заплачу більш ніколи,
Настали б хоч і злидні, й горе,
І дні для нас, мов ночі пільма,
А крові й сліз – розлите море ...

Я хочу плакати, а де сльози?
Давно вже виплавав останні,
Як пив той страдний келих з горем
І жив в неволі, у стражданні ...

Тепер стемніли юні очі,
Вже більше сльози з них не зринуть,
Хіба співати пісні-думи,
Які у даль без туги злинуть ...

28.11.1946

ДИВЛЮСЯ В СИНЮ ДАЛЬ

Дивлюсь далеко в синю даль,
До мене ген вона кричить,
В моєму серці тліє жаль,
Бо ген туди мене манить!

Дивлюсь ... Розпука і одчай,
У горлі щось мене давить ...
Далеко там мій рідний край,
Звідкіль ця синя даль кричить.

В очах мигтить ... паде сльоза,
Стою я, дивлячись, німий,
Чому далека віддаль ця,
Чому і шлях туди важкий?

Летів би в даль – у рідний край!
Мене бо кличе неба схил!
Вогнем палить невпинно жаль,
Чому немає в мене крил?!...

3.12.1946

МІЙ СОН

Я до висот злетів на дужих крилах
І льотом птиці в синю линув даль ...
Летів ... І в мить згасився в серці жаль,
Здається, дужчий став у власних силах.

Далекий простір – кров не стигла в жилах,
Хоч обмаль сил моїх на лет було,
Я вірив в них однак – це допомгло!
Вперед нестримно синь мене манила.

І ген в дорозі у мети поблизу,
Охляли крила ... Я спадав до низу,
Де так широко відчинилась прірва ...

Та далечінь мені осталась вірна,
Дала надії, нових сил і віри ...
Я впав, там ждала ціль – моє сузір'я.

Січень 1947

ВОНО ПРИЙДЕ

Воно прийде це наше завтра,
Як лиш розкриється мавчазна даль,
Як загориться наша ватра
І в ній зотліє весь на попіл жаль.

Воно прийде так довгождане
В димах і розривах гранат в вогні!
З мечем! Як нарід ввесь повстане
І заясніють сонцем волі дні.

Воно прийде. Пропадуть муки,
Всміхнеться мати до своїх синів,
Які з кайдан увільнять руки
Й зітруть на порох лютий ката гнів!

Не довго ще й прийде ця хвиля,
І гори в громах задрижать німі ...
Тоді лише – усі зусилля!
Й воно прийде під звуки сурм в вогні!

6.2.1947

ВІТЕР ЛИСТЯ РВАВ

Листки дрижали, в холоді повіті,
З них вітру подув стряс криштал роси,
Пожовклі вже, без зелені краси,
У млі заковані, сумні, прибиті.

Бездушні всі і голови склонили,
А Стрибог дихав холодом зими ...
Й зривались так ніжні з дерев вони ...
Летіли в безвість, в пропасті, без сили.

Їх шелест-плач розходився в простір,
За ними в далечі шукав мій зір,
Де їх губив зо злоби вихру шум.

Дививсь, й повив мене тугою сум,
Невже листок відірваний – і я?
І з болю сплакнула душа моя ...

10.2.1947

КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

За горами Карпатами повстала,
Зродилась з довголітніх мук-страждань
І здійсненням столітніх сподівань
Вільна була ... Без ворога ... Держава!

Всевишньому молитв лилася слава,
Що час настав без болісних зітхань,
На все замовкли жалощі ридань
І довгожданна воля світлом стала!

Її побачив ворог – молоду,
Щоб погубить її, звів боротьбу
І викликав у бій її синів ...

Зо злоби в крові їх втопив свій гнів ...
І так зів'яв Вкраїни юний цвіт.
Свобода зникла ... Ворог ... Новий гніт ...

17.2.1947

ПРОЩАННЯ

Збудився біль в душі,
Прощання ...
І чути лиш в тиші
Зітхання.

Чому так час біжить
Без стриму?
Що ось, ще хвиля, мить
Й покину ...

Малюю образ твій
Востаннє,
Щоб біль згасився мій
В зітханнях.

Прощайтесь! Кличе час,
А очі:
Невже ж останній раз?
Не хочу!

Іду, бо час летить,
Мов птиця.
Не здержу ні на мить,
Спішитесь.

Прощаюсь ... чи на все?
Не знаю,
Бо біль в душі лише
Ховаю ...

Рим 27.2.1947

РІЧКА

З прозорим плесом річка, в зморщках наче,
Пливе зі скритим шепотом води,
І в поспіху щезає геть туди,
Де чути – хтось, немов далеко плаче ...

Свавільна струя все в бігу, мов скаче
В барвистих свіжих краплях райдуги;
Мовчазно їх стрічають береги,
Й сумні, на все прощаються боляче.

Не можуть здержати квапливих хвиль,
Хоч стільки вже пішло на це зусиль ...
Не спинять їх ... Ніколи ні на мить.

І нам не сила часу припинить,
Що мов нестримна спінена ріка
Руслом із нами все біжить в віках.

5.3.1947

СОНЦЕ ВПАЛО ЗА ГОРУ

Вже сонце стигло кров'ю багряною
На небі синім, серед білих хмар
Й, здавалось, ник назавжди його жар,
Згасаючи в утомі за горою.

Та ще за незрушимою стіною
Зітхнуло. Променів післало чар
Землі, що ночі ждала вже примар,
Дрімаючи в вечірньому спокою.

І вснуло ... Кануло. Немов на все.
Коли ж поверне тепле, молоде?
Стояли гори з запитом німі.

Як шпилі ці – без волі ми, сумні,
Так ждем, коли вона знова зійде ...
Й вона прийде! Як нічка відійде!

10.3.1947

ПІД ШУМ МОРСЬКИХ ХВИЛЬ

Шумить і піниться розлите море,
Бушують буруни у далині,
Кричать розгублені з дороги в млі
До заливів далекі їм простори.

Імла, здавалось, їх порив поборе,
Розгубить всіх в холодній сизині,
А береги все ждатимуть сумні,
Коли прийдуть до них вони бадьорі ...

Та продерлись крізь мряку всі вони,
Ударив дико з шумом глум піни,
І розплились у радості своїй.

Життя для нас у долі все важкій,
Змагаємось, як хвилі, до мети,
Щоб прямий шлях до неї теж знайти!

10.3.1947

ЧОМУ Ж ЗЕЛЕНИЙ В'ЯНЕ ЛИСТ

Чому ж зелений в'яне лист?
Він так ще молодий,
Я чую гострий вітру свист
І плач його тужний.

Чому ж бо в'яне? Був в красі,
Тепер він геть пожовк,
Колись красу змивав в росі,
Тепер він всох, замовк.

Безвпину вітер його рве,
Він з болю шелестить,
А плач шум вітру в даль несе,
Що він ще хоче жить ...

Життя йому! Ніколи смерть
У пору цю сумну,
Щоб світ кидать з красою вщерть
Й летіти в даль німу ...

- - - - -

... Зірвав його і в даль несе,
А гіллячки сумні,
Що він їх кинув вже на все,
В осінній плачуть млі ...

15.3.1947

СУМЕРК

Конає в сумерку вечірнім день,
У тиші плаче самота,
Розкрита ген чорніє неба синь,
На землю тихо ніч зліта.

Згоряє день, ще трохи тліє лиш,
У тишу вже відягнувся дум,
Зо страху в холоді тремтить комиш
І легко чутний його шум.

В останках, тліючи, погас, сконав
І все повила темнота,
День вмер, у муках більше не стогнав,
Замовкла в тиші самота ...

23.3.1947

СЛЬОЗИ

Мов перли, сльози ці срібlistі
Бринять тугою в самотах,
І стигнуть на лиці квітистім
У тихих часто молитвах.

Мої ж бо сльози – все гарячі,
За тебе, краю, я їх ллю,
Душа моя мов з болю плаче,
За тебе в Бога я молю

І часто, як пісні співаю
В заковані прокляттям дні,
І тугу з болем виливаю
Я сльози із очей дрібні ...

Оплакують вони недолю,
Страждань й тяжких неволі днів,
Та прийде час, що скроплять волю
І втоне в них ворожий гнів

29.3.1947

ВЕЛИКДЕНЬ

Великдень! Гомонять бо дзвони,
Голосять всім: Христос воскрес!
І в даль пливуть гучні їх тони
На хвалу Божу, до небес.

Воскрес Ти, Христе, Сину Божий!
Голготі, мукам був кінець,
Ти став ясний і переможний,
Як в злоті ореол-вінець!

Воскрес! Воістину із гроба,
Здолав Ти зlobних ворогів,
Згоріла в попіл їхня зlobа,
Зотлів до решти їхній гнів!

Й ми віримо, наш, Христе Боже,
Що в помочі Твоїй з небес
І наша правда переможе,
Воскресне теж! Як Ти воскрес!

1.4.1947

МИ МОЛОДІ!

Ми молоді, для нас немає стриму,
Щоб в даль широку розгорнути крила
І в голубінь полинути незриму,
Як довго в нас ще дух, завзяття, сила,
Як довго сонце сяє нам із неба,
З дороги нашої зійти не смієм
І сміло до мети іти нам треба,
Що в блиску сонця золотом ясніє.

Ми молоді! Земля горить за нами,
Як розриваються в вогні гранати,
Із наших ран спливає кров струмками,
У синю даль в просторі рвуть гармати.
Ми в боротьбі ... Життя куємо наше,
Щоб дні всміхалися для нас майбутні
Й остання хвиля не була пропаща,
Хоч сил в нас мало, духом ми могутні.

Хоч жах звести нас хоче із дороги
І хмара чорна ясне сонце криє,
Ми йдем! В боях нас кличуть перемоги
Й гарячий піт обличчя наше миє ...
Наш розсвіт юности лише в змаганнях,
В боях, вогнях і попелах руїни ...
У наших матерей сльозах, зітханнях
Зростаємо ... Борці ми України!

3.4.1947

В ЧУЖОМУ КРАЮ

Розлитий ясний в сріблі день
У сонця променях сміється,
І ген розлита неба синь
На землю тихо схилом летється.

Шовкова скатерть квітів, трав
У зелені голубить очі,
І тихо плеще в берег став,
Як в місячні нераз то ночі.

Усе, неначе справжній рай,
В красі змальована природа,
Чарівний, мов у казці край,
Красуні пишної уroda.

Та я чомусь дивлюсь сумний
На цю красу чужого краю,
В душі у мене плач тужний
І серце рветься, мліє з жалю.

Я чую як тремтить душа,
У далеч ген уп'яті очі,
Краса ця пишна та чужа,
І дні її мені гірш ночі ...

А золотий цей усміх дня
Мене кида в розпуки хвилі,
І в келих тугу ллє до дна
В моєму жалі і безсиллі.

Мій рідний край у далині,
Думками я до нього лину,
Бо там краса ... Не в чужині.
Сміється даль мені незрима ...

Рим, парк Павоні 28.4.1947

ЯК В ТЕМНУ НІЧ

Як в темну ніч нудьга мене покриє
Самітність з темінню у холоді вколише,
Тоді прикличу мріями тебе до себе
Й в нескритій давній у серцях любові
Розмову ширу заведем.
Ти вискажеш, я знаю, жаль і тугу
За мною, що пропав в чужині,
А я ... а я в безсилості днів скорбних
Нічо тобі, о мамо, не скажу ...
Пробач ...
Лише так коротко у щирості з душі моєї
Моєму серцю повелю,
Щоб ти, о мамо, з дна його
Надій останніх зачерпнула ...

31.7.1947

/Редгрейв Госпітал-Англія/

ІДУ Я В ПОЛЕ

Іду я в поле помежи жита,
Пісень там звук просторові й блакиті,
Там так чарівно всміхнене життя,
Обійми радости, краси відкриті ...

Вливати йду спокою в душу чар,
Потонувши у самоти мовчанні,
Згасити в серці втоми й болю жар
І з мрій моїх плести вінець в зітханнях.

- - - - -

З'явилися так в уяві поле, ліс,
Такі, як справді все колись дрімливі,
Де в юності я в мріях, в щасті ріс,
А доля дні готовила бурхливі ...

Тепер ... І люди, край мені чужі,
Криваве серце сковане у болю,
Шукаю я розради для душі
На самоті, посеред збіж, у полю ...

3.8.1947

В ПОЛЯХ ШИРОКИХ

В полях широких я самотній
Броджу думками у просторі,
У цій безмежності всесвітній,
Одітій в неба синь прозору ...

Заблуканий далеко в схилі,
Спиняюсь ген по чорних скибах,
Де неба синь, немов в безсиллі
З думками тоне в їхніх глибах.

Спиняюсь. Схил тремтить в мовчанні,
І думка в далеч вже не лине,
В душі болю у зітханні,
Мене манить ця даль в незриме.

Щоб так мені до льоту крила,
Та крила дужі, хай орлині,
І в них моєї віри сила,
Тоді втонув би я у сині ...

І не блукав би більш в просторі,
Розбив би груддю неба схили,
І отвір став би неозорий
Й широких піль звільнив би скиби ...

7.8.1947

В ОСТАННІХ ПРОМЕНЯХ

Сумне це соняшне ряхтиво
У прохолоді днів імливих,
Тугою душу наповнило
За літом теплим, золотистим.

З ясних променів сонцеквіту
До серця прозолоть вкладаю,
Ширяю думкою над світом
В літеплім подиху розмаю.

Радій, душе! Хоч тільки в мріях,
Повитих осінню-імлою,
Презлющий вітер не розвіє
Надій, що злиті із журбою.

24.11.1947

ВЕЧІР НАД ОЗЕРОМ

Ще всміхнулась востаннє глибінь,
·Сколихнулось плесо – воаль,
Як стемніла у схилах сизінь,
Заніміла у сумерку даль.

І у шепоті тихім, мов тінь
Протиснулася тиша на дно,
Де заснула озерна тінь,
Повиваючись в ночі рядно ...

25.11.1947

НА СВІТЛИНІ

Поглянь колись на цю світлину
В майбутності прийдешніх літ,
Згадай минуле, шлях в чужину
І юности зів'ялий квіт ...

5.12.1947

БОРОГАМ

У вашому зап'ясті гнів суворий,
В очах жадоби блиск і помсти зло,
У гордості піднесене чоло,
Могутности шукаєте в просторі.

Ваш шлях незмірний в далі непрозорій
Веде туди тьму-тьменне орд число,
Щоб гать покласти у життя русло
Свобідних душ, здолавши їх в покорі.

Подоланий, не скорюсь вам, враги,
Я підведусь з неволі пут й снаги,
Обмию кров з розкритих в тілі ран

І вам скажу сміливо без тривог:
«У мене в серці є могутній Бог,
В моїй душі Йому будую храм!».

26.12.1947

ЮНІСТЬ

В мажорі співані пісні,
Чарівний їхній гомін,
В минулому – це щасні дні,
Осончений їх промінь.

Та невідспіваний рефрен,
Розвихрений у далеч,
Заблуканий в чужині ген,
Мов дим зотлілих згарищ.

Забутий в днях скорботних
Блукаю із тугою,
У дисонансах піснь моя
Іде услід за мною.

27.12.1947

ОСІННІЙ СОНЕТ

Листків в іржі журливе шарудіння
Під вітру подихом в осінній день,
Мов тихий гомін мольових пісень,
Розвихрених у боліснім тремтінні.

Поля у розпучливому німінні,
Обнажені, і сірі, і худі,
Так скрито плачуть в бідній самоті
Над зеленню, що вже лежить в зомлінні.

Краси в природі світлий пламень згас,
На все поклав тверду вже руку час,
Не подолають їх у тузі сни.

У надрах ніжності в твоїй душі
Хай сняться пишні квіти у тиші,
У подиху осонценим весни ...

28.12.1947

♦ ♦

•

СКЛАДАТИМУ ДУМКИ

Складатиму думки, вітки розмаю,
Співатиму у radoщах пісні,
Нехай у серці жаль з терпінь згасає
В притьмарені нещадним горем дні ...

Співатиму пісні, розлиті в дурі,
Хоч все життя моє звеніло в моль,
В скитанні, мов покірні трубадури, –
Ітиму з піснею смиренних мольб.

Розкинені у дальному просторі
Срібlistі гомони моїх пісень,
Потонуть в ткані неба неозорій,
Огнеоружний збудять знову день.

Тоді розтане серце скам'яніле,
Розлиється преніжність знов в душі,
На все остигне в жалі спаленіла
Забута думка про шляхи чужі ...

11.1.1948

ПІД ОСІНЬ

На схилі мріє срібна нить,
Немов останній подих літа,
Порфіром промінь ще ряхтить
В безсиллі згаслих сонцеквітів.

Зажурена емаль небес
Поблідла в ткані неозорій,
Неначе в хвилях тихих плес,
Розлитих в синяві прозорій.

В пустарищах сумні поля,
Давно зів'яли пишні квіти,
Понура в тузі вся земля,
Зелені з жалю вміли віти.

У прохолоді нага тінь,
То я шукаю в самотині
Думок, що втікли у сизінь,
У чужодальній неба сині.

Іду, щоб стрінути мету,
Зів'ялі квіти під ногами.
Вінців ніяк вже не сплету.
Чужими йду ще все шляхами ...

Хіба сплету в душі моїй
Китиці із надії в серці,
У звабі тихих, ніжних мрій
Піду з піснями в бій, на герці!

15.1.1948

- - - - -
Чому ввижаєшся мені так часто в сні
І в шепоті у ніжності розлитих слів,
Пригадуєш минулого райдужні дні,
Що в безгоміння відійшли, мов тихий спів?

Чому думки про тебе пройняли мене,
Мов тихий спомин вже на все забутих літ,
Чом вихор юности зелену вітку гне
Й нещадно рве осончений промінням квіт?

15.3.1948

ЗУСТРІЧ ЗІ СМЕРТЮ

Стою. У тьм'яну даль вп'ялилось дуло
За чимсь суворо вдивлене, німе ...
Пестлива мрія в душу проховзнула,
Здається в темінь геть мене здійме,
Щоб линути кудись – та ні, не знаю ...
Куди? Куди? – накликує відчай,
Й зімкнулись хвилі ночі у безкрає ...
Думок поплутаних, німих – ручай
Нестримно рветься, рветься у незнане ...
Мерщій! Я крикнув ось ... там певна смерть!
Так нишком, аж до віч мені погляне,
Відчую дотик і холодну твердь,
Невблагану, нещадну у загрозі ...
... Прокинувся ... А мрія, сяйна тлінь
Покинула мене. І на сторожі
Чекає смерть. Відкинений життям ...
Здригнулись дротів огорожі ...
Зморозило в душі лихим чуттям,
Ще мить і обніме мене злорадно
Вона, що у непевності стоїть ...
... З розпачу стрілив ...
Хтось склонивсь безрадно,
І ось вона його чуття млоїть,
А ніч глуха нічо не чує ...

23.5.1948

*
* * *

Всміхався день у ніжності пестливо,
Стелилась стежечка на шлях життя,
А я не знав, ще підліток-дитя,
Чом піснь моєї матері журлива.

Невже ж бо їй ввижалась мерехтлива
Незнана далеч для мого пуття,
Як клала в серце тихе забуття
Пісень своїх в тужливих переливах ...

Чому не лився в шорсткості цей спів?
В душі не благість, а суворий гнів?
Чом не зродивсь з її розквітливих мрій,

Щоб призабув я тугу, розпач, ляк,
Гіркий жорстоких буднів жовчі смак
І став відважно з лихом на двобій ...

4.4.1948

ПРИЙДИ ДО МЕНЕ ...

Прийди до мене, я благаю,
Як в споминах минулі дні,
Як літо китицю розмаю,
Ти щастя принеси мені ...

О, принеси, ти пташко люба,
В душі моїй знайдеш спокій,
У днів скорботних згине злуда
В кохання жарі наших мрій.

Пісні полинуть в безгоміння
І звуки наших серць лункі,
Як літом соняшне проміння
У злоті будуть і дзвінкі ...

Ти лиш прийди, внеси, кохана,
Пестливу мрію днів весни,
В душі моїй, де туги рана ...
Прийди під навечір'я сни ...

11.4.1948

ЗДАЄТЬСЯ, ВЖЕ ПРОПАЛО ВСЕ ...

Здається, вже пропало все,
Надій нізвідки зачерпнуть,
І будень скований несе
Тягар в життя далеку путь.

Твій блиск очей давно погас
І шепіт в закутках душі,
Тривожить серце повсякчас,
А простір, люди – все чужі.

Запитуєш, куди іти?
В кошмарах ночей мрячна смерть,
І путь, неначе без мети,
Залитий келих з горем вщерть.

Його ти вихили до дна
І йди ... Хоч би й в незнану даль,
Мета яснітиме одна,
Зірви лиш мерхлости вуаль.

Хоч без надій, живи й рости
У днях снаги серед блукань,
Мандрівник нездоланий ти
Для вічності на прю ти стань.

11.4.1948

О, МРІЙНИКУ!

О, мрійнику твоєї долі,
Пірни здоланний, у задумі
Склади пісень претихих в молі
Про дні окутані у сумі.

Хай знову вирине минуле
І юність викине в розпачі,
Ці дні в райдузі, що майнули,
В твоїх згадках, вони пропащі ...

Здуси свій жаль в піснях розлитий,
В піснях розвихрених в просторі,
У буднях сірих і сердитих,
Твоїх страждань і мук у зморі.

І сколихни в своїй задумі
Цей світ в жорстокості і гніві
У серці люду, що безумний
Кричить катам, тиранам – «віва»!

О, мрійнику, о, ти єдиний,
Що можеш все в піснях створити
І шлях у даль, крутий незримий
В правдивий світ душі відкрити ...

13.4.1948

НА СТРАТУ

Ішов ... Куди – не знав. Глумився шлях.
У темні нічній губились кроки,
Думки сплітав востаннє смертний жаж
І їхні тамував шумні потоки,
Кидаючи німі слова пращань
Комусь ... кудись, ген у висоти горні,
В страждущих жалооща своїх зітхань,
Що тонули у ночі пітьмі чорній ...
За ним ступав ще хтось. Їх двох. Грізні!
Невже ж нежданна смерть і безнадія?
Що шепче тихо про розстання днів,
Які презлющий вітер геть розвіяв
В незнані далечі кужел імлі?
Упало слово ...

І думки незлічні

Прорвали гать і душу облягли,
Що в тихім шепоті про правди вічні
Розлила ніжність в щирості молінь,
Щоб в хаосі знайти ще шлях до Бога
І линути до Нього в височинь ...
Остався сам ... За ним грізна тривога,
Тремтіла в холоді розлита ніч ...
Рванулись дула в темінь ...

І впали стріли ...

В полум'ї дикий гнів припав до віч,
Їдкі жала прошили наскрізь тіло.
Склонивсь підкошений в покорі ... всім
І тим, що вивели його на страту ...

- - - - -

Здрігнувся вічності мовчазний дзвін,
У помсті вже родився день розплати ...

29.4.1948

ДОБРО

«Добрий є один тільки Бог»
/Мат. 19,17/

Блакитну радість небо всім розкрило,
Безжурне на дозвіллі немовля
В долонях рученят ту синь вловля
Й жагуче п'є розлитий дар Ярила ...

Проміння сонця кучері повило
І щиросердно всміхнене маля,
В душі з собою мовчки розмовля,
В блакитний простір вдивлене так мило ...

Блискуче сяйво в проблісках ряхтінь
Із далечі, де синя височінь
У тепло-ніжній щирості стає.

«Воно добро!» – промовило дитя,
І Той благий, що стільки для буття
Благ щедро всім на землю роздає ...

26.5.1948

*
* * *

Хай радістю сповняться дні,
Душа не знає хай одчаю,
Принадою будуть пісні
Для серця, без туги і жалю.

Хай голос, що манить у даль,
У ясну прозолоть – вершини,
Приглушить цих часів печаль
І виростить снагу до Чину.

Надії у душі лелій –
Ніколи не скорися злomu,
Нехай не спинить й буревій,
В погорді зустрінеш утому.

Прийми у щирості цей спів,
Як ніжності й любови вітку,
У скромності китицю слів,
Душі незблідлу тобі квітку ...

1948

*
* * *

І радість, й сум,
І плач, і спів,
Сьогодні глум,
А може й гнів,
Не знаю я ...
Ніхто не зна.
Душа ж моя
У тиші дня
Ховає жаль
Й до безгомінь
В піснях печаль
Просторам шле ...

30.6.1949

ІІ УСМІХ

О ні! ... Ніколи ... Це не глум,
Що усміх загадки не має,
А тільки тихий, тихий сум
Уста розніжені квітчає.

За усміх цей люблю її,
У ньому бачу все розкрите,
Чого не скажуть солов'ї
Про душу тугою повиту ...

І з ним її я бачу в сні,
І хоч мені вона незнана,
Цей усміх скаже, що на дні
У серці жаль – зболіла рана ...

4.9.1949

